

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17
ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telex: 816-436
Telefax: 29-40-89

BS/221/71/91

OCENA DZIAŁALNOŚCI KLUCZOWYCH INSTYTUCJI ORAZ
ORGANIZACJI ŻYCIA SPOŁECZNO-POLITYCZNEGO

Komunikat z badań

Warszawa, czerwiec 1991 r.

Kolejny sondaż¹ potwierdził, rejestrowany od dłuższego czasu², spadek notowań działalności większości kluczowych instytucji i organizacji. Najbardziej zmniejszyła się aprobatą rządu - jego działalność po raz pierwszy częściej oceniana jest negatywnie niż pozytywnie (tab. 1, zestawienie 1). Nie uległy zasadniczo większym zmianom, mimo wizyty Papieża, notowania Kościoła. Na tym samym poziomie pozostała liczba aprobujących jego poczynania, przy nieznacznym (o 3 punkty procentowe) zmniejszeniu się odsetka dezaprobuujących. Zmalał ujemny bilans ocen obu izb parlamentu oraz OPZZ. Na uwagę zasługuje fakt, że w czerwcu, w porównaniu z majem, zwiększyła się grupa respondentów uchylających się od wyrażenia swoich opinii (tab. 2).

Tabela 1

w procentach

Instytucje i organizacje	Ocena działalności według terminów badań:											Różnica między VI '91 a V '91
	1990 r.					1991 r.						
	VI	VII	IX	X	XI	I	II	III	IV	V	VI	
zgodna z interesami społecznymi												
Wojsko	57	56	58	57	59	68	62	62	67	72	66	-6
Kościół	75	76	73	72	71	72	65	58	59	59	59	0
Policja	.	.	47	49	43	59	52	53	54	60	55	-5
Telewizja	61	60	65	66	67	64	62	54	56	58	51	-7
NSZZ"S"	56	54	50	52	48	55	38	37	42	46	41	-5
Rząd	61	56	58	56	55	47	47	48	57	48	38	-10
Sejm	62	59	58	57	52	61	39	34	41	34	36	+2
Senat	60	59	58	51	48	56	39	34	39	33	33	0
OPZZ	29	28	30	25	26	27	22	22	25	24	23	-1
niezgodna z interesami społecznymi												
OPZZ	40	42	36	36	36	36	42	46	42	60	49	-11
Senat	21	22	24	29	34	23	38	46	41	55	48	-7
Sejm	21	25	26	26	31	21	40	49	43	52	48	-4
Rząd	22	29	29	26	29	17	21	31	24	41	47	+6
NSZZ"S"	26	26	28	24	27	22	32	38	37	43	40	-3
Telewizja	27	24	20	19	19	19	24	28	31	35	36	+1
Kościół	16	14	17	18	19	16	24	30	31	36	33	-3
Policja	.	.	31	31	37	25	30	29	30	30	33	+3
Wojsko	14	12	13	13	11	8	13	13	10	13	13	0

Uwaga. Kolejność instytucji i organizacji wynika ze stopnia aprobaty i dezaprobaty ich działalności w czerwcu '91. Procenty nie sumują się do 100, ponieważ nie uwzględniono odpowiedzi *trudno powiedzieć*. Kropka oznacza brak pomiaru.

¹ "Aktualne problemy i wydarzenia" (17) - badanie przeprowadzono w dniach 14-17 czerwca 1991 r. na próbie losowej (ważonej) dorosłej ludności kraju, liczącej 1000 osób.

² Zobacz m.in.: "Społeczna aprobatą kluczowych instytucji, organizacji oraz osobistości życia społeczno-politycznego". Komunikat z badań CBOS. Warszawa, maj 1991 r.

Zestawienie 1. Ranking instytucji i organizacji (dane w procentach)

<u>Aprobata</u>		<u>Dezaprobata</u>		<u>Brak oceny</u>		<u>Aprobata "netto"</u>		
						w VI '91	zmiana w porównaniu z V '91	
Wojsko	66	OPZZ	49	Partie	41	Wojsko	53	-6
Kościół	59	Sejm	48	OPZZ	28	Kościół	26	+3
Policja	55	Senat	48	Wojsko	21	Policja	22	-8
Telewizja	51	Rząd	47	Senat	19	Telewizja	15	-8
NSZZ "S"	41	Partie	41	NSZZ "S"	18	NSZZ "S"	1	-2
Rząd	38	NSZZ "S"	40	Sejm	15	Rząd	-9	-16
Sejm	36	Telewizja	36	Rząd	14	Sejm	-12	+6
Senat	33	Policja	33	Policja	13	Senat	-15	+7
OPZZ	23	Kościół	33	Telewizja	12	Partie	-23	.
Partie	18	Wojsko	13	Kościół	8	OPZZ	-26	+10

Tabela 2

w procentach

Instytucje i organizacje		Rozkład odpowiedzi na pytanie: <i>Czy, Pana(i) zdaniem, działalność dobrze służy społeczeństwu i jest zgodna z jego interesami?</i>				
		<i>zdecydowanie tak</i>	<i>raczej tak</i>	<i>raczej nie</i>	<i>zdecydowanie nie</i>	<i>trudno powiedzieć</i>
Wojsko	V '91	15,8	56,3	10,2	3,1	14,1
	VI '91	15,5	50,4	8,7	4,1	21,0
Kościół	V '91	21,3	38,2	24,5	11,8	3,7
	VI '91	20,5	38,9	21,3	11,4	7,6
Rząd	V '91	4,8	43,6	34,0	6,9	10,1
	VI '91	3,4	34,9	34,7	12,3	14,4
Telewizja	V '91	7,2	50,7	28,3	6,7	6,7
	VI '91	6,8	44,5	27,2	8,8	12,5
Policja	V '91	9,0	51,6	24,8	5,7	8,5
	VI '91	7,8	46,8	23,4	9,1	12,6
NSZZ "S"	V '91	8,7	37,3	32,3	11,1	10,0
	VI '91	8,3	33,1	27,2	12,7	18,4
Sejm	V '91	3,0	31,1	37,3	14,8	13,1
	VI '91	3,3	32,8	33,4	14,7	15,5
Senat	V '91	3,9	29,4	36,1	18,6	11,5
	VI '91	3,6	29,6	30,4	17,6	18,5
OPZZ	V '91	1,8	21,8	39,2	20,4	16,2
	VI '91	2,0	20,6	26,4	22,8	27,9
Partie polityczne VI '91		1,4	16,4	25,2	15,8	40,9

Uwaga. W maju br. respondenci nie oceniali działalności partii politycznych.

Nadal najwyższą ocenianą przez Polaków instytucją pozostaje wojsko (rys. 1): działalność jego aprobuje 66% ankietowanych, a neguje - 13%; aprobata "netto" (różnica między pozytywnymi i negatywnymi ocenami) wynosi więc 53 punkty procentowe.

Na drugą pozycję powrócił Kościół - w maju wyprzedzała go policja państwowa. Społeczne oceny obu tych instytucji są bardzo zbliżone: ponad połowa badanych akceptuje ich działalność, a co trzeci - dezaprobuje. Jednak ich aprobata "netto" jest dwukrotnie niższa niż wojska.

Kolejne miejsce zajmuje telewizja z trochę mniejszą liczbą ocen pozytywnych (51%) i nieco większą (36%) negatywnych. W ciągu miesiąca odsetek opinii krytycznych wzrósł o dalsze 7 punktów.

NSZZ "Solidarność" zajmuje piątą pozycję wśród dziesięciu ocenianych instytucji. Tak samo często jej działalność jest akceptowana (41%), jak i negowana (40%). Analiza danych z półrocza wskazuje, że organizacja ta lokuje się od początku bieżącego roku na pograniczu aprobaty - dezaprobaty (tab. 1).

Rada Ministrów, jak już wspomniano, znalazła się wśród instytucji ocenianych negatywnie. W ciągu miesiąca zmniejszyła się (o 10%) liczba aprobujących jej działalność (z 48 w maju br. do 38% w czerwcu), przy jednoczesnym wzroście odsetka (o 6) dezaprobujących (z 41 do 47). W rezultacie aprobata "netto" rządu zmalała o 16 punktów, najwięcej ze wszystkich analizowanych instytucji.

Kolejne miejsce na liście rankingowej instytucji i organizacji zajmuje Sejm i Senat. Nadal ich działalność nie znajduje społecznej aprobaty. Prawie połowa ankietowanych uważa ją za niezgodną z interesami społecznymi, a zaledwie co trzeci respondent jest przeciwnego zdania. Przewaga ocen negatywnych wynosi odpowiednio 12 i 15 punktów. W porównaniu z ubiegłym miesiącem obie izby parlamentu, wskutek nieznacznego zmniejszenia się poziomu dezaprobaty, poprawiły swój ujemny bilans (odpowiednio o 6 i 7%).

Na ostatniej pozycji rankingowej listy znajduje się niezmiennie OPZZ z przewagą społecznej dezaprobaty jego działalności (49% wskazań) nad aprobatą (23%). Należy jednak zwrócić uwagę na zmniejszenie się (o 11%) w czerwcu liczby ocen negatywnych, co spowodowało wzrost wskaźnika "netto" o 10 punktów, oraz ponowne zwiększe-

Rys. 1. Ocena działalności instytucji i organizacji - czerwiec '91

nie się odsetka badanych uchylających się od wyrażenia swojej opinii (28%).

Działalność partii politycznych jest mało znana - 41% odpowiedzi *trudno powiedzieć*. Wśród pozostałych respondentów spotyka się ona dwukrotnie częściej z dezaprobatą (41%) niż aprobatą (18%).